

Bruxelles, den 2. juli 2025
(OR. en)

11145/25

Interinstitutionel sag:
2018/0231 (COD)

COMPET 674	AGRILEG 110
MI 497	SAN 426
IND 242	DENLEG 28
CONSOM 124	PHYTOSAN 22
JUSTCIV 124	SEMENCES 22
AGRI 321	STATIS 48
AGRIFIN 75	ECOFIN 940
VETER 70	CADREFIN 77

FØLGESKRIVELSE

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	1. juli 2025
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union
Vedr.:	RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET om den foreløbige evaluering af programmet for det indre marked 2021-2027

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2025) 347 final.

Bilag: COM(2025) 347 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 1.7.2025
COM(2025) 347 final

**RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

om den foreløbige evaluering af programmet for det indre marked 2021-2027

{SEC(2025) 195 final} - {SWD(2025) 172 final}

1. INDLEDNING

Programmet for det indre marked ("programmet") er EU's finansieringsprogram, der har til formål at hjælpe det indre marked med at nå sit fulde potentiale og sikre Europas langsigtede genopretning efter covid-19-pandemien. Programmet blev **oprettet ved forordning (EU) 2021/690** for perioden for EU's langsigtede budget for 2021-2027 (kendt som den flerårige finansielle ramme)¹.

I artikel 3, stk. 1, i forordningen om programmet for det indre marked fastsættes der to **generelle mål**:

- "at forbedre det indre markeds funktion og navnlig at beskytte og styrke borgere, forbrugere og virksomheder, navnlig SMV'er, ved at håndhæve EU-retten, lette markedsadgangen, fastsætte standarder og fremme menneskers, dyrs og planters sundhed og dyrevelfærd, samtidig med at principperne om bæredygtig udvikling respekteres, og der sikres et højt forbrugerbeskyttelsesniveau, samt ved at styrke samarbejdet mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder og mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder og Kommissionen og de decentraliserede EU-agenturer
- at udvikle, producere og formidle sammenlignelige, aktuelle og pålidelige europæiske statistikker af høj kvalitet, der understøtter udformningen, overvågningen og evalueringen af alle EU-politikker og hjælper borgere, politiske beslutningstagere, myndigheder, virksomheder, forskere og medierne med at træffe informerede beslutninger og deltage aktivt i den demokratiske proces."

I forordningen (artikel 3, stk. 2) fastsættes også specifikke mål, som udgør grundlaget for programmets søjlestruktur:

- Søjle 1: At gøre det indre marked mere effektivt.
- Søjle 2: At styrke de små og mellemstore virksomheders konkurrenceevne og bæredygtighed.
- Søjle 3: At sikre effektive europæiske standarder og internationale finansielle og ikke-finansielle rapporterings- og revisionsstandarder.
- Søjle 4: At fremme forbrugernes interesser og sikre et højt niveau af forbrugerbeskyttelse og produktsikkerhed.
- Søjle 5: At bidrage til et højt sundheds- og sikkerhedsniveau for mennesker, dyr og planter på plante-, dyre-, fødevarer- og foderområderne.
- Søjle 6: At udvikle, udarbejde, udbrede og formidle europæiske statistikker af høj kvalitet.

I henhold til **Artikel 18** i forordningen om programmet for det indre marked skal Kommissionen senest fire år efter begyndelsen af programmets gennemførelse foretage en foreløbig evaluering, som vil blive anvendt i beslutningsprocessen. Den foreløbige evaluering dækker gennemførelsesperioden 2021-2023.

I evalueringen vurderes programmet i forhold til dets **generelle og specifikke mål**. I overensstemmelse med **retningslinjerne for bedre lovgivning** er evalueringen baseret på en analyse af fem evalueringskriterier (effektivitet, virkning, sammenhæng, EU-merværdi og relevans). I evalueringen vurderes også tre yderligere kriterier for udformningen af

¹ [Forordning om programmet for det indre marked – 2021/690 – DA – EUR-Lex.](#)

programmet (fleksibilitet, synergier, forenkling). På grund af den komplekse udformning af programmet blev der vedtaget en bottom-up-tilgang, søjle for søjle, til denne evaluering. Kommissionen analyserede først resultaterne for hver søjle i forhold til deres specifikke mål for at vurdere, hvordan de bidrog til programmets generelle mål, og drage konklusioner for programmet som helhed. **Denne tilgang afspejles i denne rapport.**

Resultaterne, konklusionerne og de indhøstede erfaringer vil hjælpe Kommissionen med at planlægge sit arbejde for den resterende periode af den flerårige finansielle ramme. Dette vil tjene som et solidt grundlag for udformningen af fremtidige programmer og foranstaltninger for det indre marked i finansieringsperioden efter 2027.

Denne rapport er baseret på et evaluerende **arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene**, der er udarbejdet af Kommissionen, og som ledsager rapporten. Arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene indeholder flere oplysninger om evalueringsprocessen og resultaterne. Øvelsen er blevet støttet af en ekstern kontrahent, der har til opgave at levere en **uafhængig undersøgelse**, som er blevet anvendt til at underbygge resultaterne af evalueringen. I evalueringen anvendes der også dokumentation fra høringsaktiviteter, konsekvensanalysen, overvågningsrapporter, herunder årsrapporter, og andre relevante data.

Evalueringsmetoden omfattede analyse af data og triangulering af resultater fra de forskellige anvendte kilder. Der opstod en række **udfordringer og begrænsninger** under evalueringen, som kan grupperes i to kategorier. Den første kategori omfatter udfordringer i forbindelse med manglen på en fælles rapporteringsstruktur og et system af indikatorer, der kunne indfange kompleksiteten af programmets struktur og den forskelligartede karakter af aktiviteterne under programmets søjler og afspejle programmets fremskridt og kumulative virkning. Den anden kategori vedrører utilstrækkelige primære og sekundære data på grund af et begrænset antal svar på den offentlige høring, beskeden feedback på indkaldelsen af dokumentation og utilstrækkelige statistiske data til at kvantificere omkostningerne og fordelene ved programmet og de opnåede resultater.

2. BAGGRUND

Programmet for det indre marked konsoliderer de foregående budgetposter og seks større programmer fra den foregående finansieringsperiode (2014-2020). Det integrerer initiativer som COSME, forbrugerprogrammet og fødevarekædeprogrammet i én enkelt ramme.

Programmet for det indre marked fungerer som EU's vigtigste finansieringsinstrument til opretholdelse og fremme af det indre marked. Programmets strategiske fokus på at fremme økonomisk vækst, reducere hindringer og styrke samarbejdet er i overensstemmelse med dets overordnede mål om at sikre et robust og integreret indre marked.

Programmets samlede budget er på 4 353 mio. EUR for 2021-2027. I løbet af de første tre år blev der under programmet tildelt 1 909 mio. EUR, hvilket svarer til 44 % af det samlede budget. Midlerne fra programmet er blevet tildelt i løbet af de første tre gennemførelsesår (2021-2023) i overensstemmelse med de beløb, der er angivet i forordningen. Tildelingen

af midler på tværs af de forskellige søjler er forblevet i overensstemmelse med den ramme, der er fastsat i forordningen om programmet for det indre marked².

Programmet er **bygget op omkring seks søjler**, der hver især er rettet mod specifikke mål. Med forordningen om programmet for det indre marked blev der tildelt vejledende andele af det samlede budget til hver søjle. Programmets midler fordeles gennem forskellige mekanismer, der er skræddersyet til de specifikke behov i hver søjle.

De **kerneaktiviteter**, der støttes af programmet, omfatter:

- dataindsamling, analyse, officielle europæiske statistikker, undersøgelser og evalueringer til støtte for effektiv håndhævelse og modernisering af EU's retlige ramme
- kapacitetsopbyggende initiativer og fremme af fælles aktioner mellem medlemsstaterne, deres relevante myndigheder, Kommissionen og decentraliserede EU-agenturer
- finansiel støtte til mekanismer, der gør det muligt for enkeltpersoner, forbrugere og repræsentanter for erhvervslivet at deltage i beslutningsprocesser
- forbedret udveksling og formidling af ekspertise og viden
- udarbejdelse af fælles europæiske standarder.

Søjle 1 støtter det indre marked, f.eks. gennem effektiv håndhævelse af **konkurrencepolitikker og robuste markedsovervågningsmekanismer**, og blev tildelt 557 mio. EUR (13 %). Udbudskontrakter finansierede aktiviteter såsom udvikling af digitale platforme, herunder CASE@EC og Safety Gate, som forbedrede håndhævelsen af konkurrencereglerne og fremmede en mere sikker markedspraksis. Disse aktiviteter var direkte rettet mod målet om at opretholde et velfungerende indre marked.

Søjle 2 støtter SMV'er ved at fremme konkurrenceevnen, lette adgangen til markeder og muliggøre den digitale og grønne omstilling og blev tildelt 1 mia. EUR (24 %). Tilskuddene støttede leveringen af skræddersyede rådgivningstjenester og internationale netværksmuligheder gennem flagskibsinitiativer såsom: i) Enterprise Europe Network (EEN), der gør det muligt for SMV'er at udvide til nye markeder og indføre digitale og grønne teknologier, og ii) Erasmus for unge iværksættere, som lettede grænseoverskridende udvekslinger og fremmede innovation og vækst blandt iværksættere.

Søjle 3 styrker **standardiseringsprocesser** og rapporteringsrammer for at sikre harmoniseret markedspraksis og blev tildelt 221 mio. EUR (5 %). Bidrag til europæiske standardiseringsorganisationer og specifikke tilskud støttede udviklingen og gennemførelsen af harmoniserede standarder, sikrede kompatibilitet og lettede handelen inden for EU og bidrog til at opretholde EU's globale konkurrenceevne.

Søjle 4 fremmer **forbrugerbeskyttelse og produktsikkerhed** gennem koordinerede håndhævelses- og kapacitetsopbygningsinitiativer og blev tildelt 189,5 mio. EUR (4 %). Tilskud og indkøb finansierede kapacitetsopbyggende programmer for nationale myndigheder og styrkede forbrugernes klagemekanismer. Eksempler herpå er de europæiske forbrugercentre, som har løst tusindvis af grænseoverskridende tvister, og Safety Gate-plattformen, som har gjort det muligt hurtigere at identificere og fjerne usikre produkter og dermed beskytte forbrugernes interesser.

² I artikel 4 i forordningen om programmet for det indre marked angives specifikke finansieringsbeløb for hver søjle i euro.

Søjle 5 adresserer **sundheds- og sikkerhedsmæssige udfordringer** i fødevarer- og landbrugssektoren ved at fremme forebyggende foranstaltninger, sygdomsbekæmpelse og bæredygtig praksis og blev tildelt 1,68 mia. EUR (40 %). Tilskuddene støttede veterinære og plantesundhedsmæssige nødforanstaltninger og -programmer samt aktiviteter til forebyggelse af antimikrobiel resistens og madspild. Derudover finansierede indkøbskontrakter uddannelsesinitiativer under programmet Better Training for Safer Food (BTSF). Disse aktiviteter styrkede sygdomsforebyggelsesforanstaltningerne, forbedrede overholdelsen af EU-reglerne, styrkede folkesundheden og bidrog til at gøre fødevarerforsyningskæden mere bæredygtig.

Søjle 6 leverer **europæiske statistikker af høj kvalitet**, der udgør et solidt evidensgrundlag for politikudformning og beslutningstagning, og som blev tildelt 552 mio. EUR (13 %). Udbudskontrakter og tilskud til nationale statistiske kontorer gjorde det muligt at udarbejde robuste datasæt, herunder rettidige opdateringer om økonomiske, sociale og miljømæssige indikatorer. Disse aktiviteter sikrede, at de politiske beslutningstagere havde adgang til pålidelige og relevante data med henblik på effektivt at imødegå nye udfordringer og muligheder.

3. VIGTIGSTE KONSTATERINGER

På grund af programmets unikke struktur og fordi aktiviteterne gennemføres gennem programmets søjler, fokuseres der i analysen på de specifikke mål som grundlag for at levere resultater for programmet som helhed. Den foreløbige evaluering af programmet viser **positive konklusioner for de første tre gennemførelsesår (2021-2023)**. Evalueringen viste, at de vigtigste finansierede foranstaltninger har bidraget til at nå de generelle og specifikke mål for programmet. På trods af de generelt positive konklusioner på dette midtvejsstadium af gennemførelsen er der plads til yderligere forbedringer.

3.1. Effektivitet

Programmet har vist sig at være effektivt med hensyn til at nå sine mål, **selv om** der er plads til visse forbedringer, idet effektiviteten varierer på tværs af de forskellige søjler.

Programfinansierede aktiviteter under **søjle 1** støttede effektivt forbedringen af digitale værktøjer på tværs af forskellige politikområder, herunder konkurrencepolitik, markedsovervågning, finansielle tjenesteydelser og forbrugeroplysning. Disse værktøjer forbedrede håndhævelsen af konkurrencereglerne ved at anvende specifikke digitale løsninger og styrke samarbejdet med de nationale konkurrencemyndigheder og medlemsstaterne. Eksempler som CASE@EC, som er et værktøj til sagsforvaltning, og eRFI, som er Kommissionens elektroniske undersøgelsesplatform, demonstrerer fremskridt, selv om anvendelsen af CASE@EC på tværs af konkurrencepolitiske instrumenter kun er delvist afsluttet, og de gamle sagsforvaltningsværktøjer stadig mangler at blive udfaset. Desuden har værktøjer som Dit Europa og informationssystemet for det indre marked (IMI) ydet betydelig støtte til administrativt samarbejde og offentlig adgang til EU-information. Med evalueringen understreges imidlertid betydningen af regelmæssigt at indsamle brugerfeedback for bedre at kunne vurdere disse værktøjers bredere virkning.

Søjle 2 udviser effektivitet i at nå sine mål, idet flagskibsinitiativer som Enterprise Europe Network (EEN) og Erasmus for unge iværksættere (EYE) leverer gode resultater. EEN-brugere rapporterer om meget høje tilfredshedsrater og håndgribelige virkninger på virksomhedernes resultater, og EYE-udvekslinger udviser høje succesrater og bekræftede

læringseffekter. Euroclusters har effektivt anvendt kaskadefinansiering til at støtte modstandsdygtighed, digitalisering og grøn omstilling blandt SMV'er. Tiltag til støtte for internationalisering, herunder helpdeske for intellektuel ejendomsret (IP) og EU-Japan-centret, har givet betydelige resultater med høje tilfredshedsgrader og et betydeligt antal støttede SMV'er.

Søjle 3 har effektivt øget inddragelsen af interessenter i europæiske standardiseringsprocesser og øget vedtagelsen af europæiske standarder, hvilket støtter harmonisering og centrale politiske mål. Selv om organisationer som Den Europæiske Standardiseringsorganisation (CEN) og Den Europæiske Komité for Elektroteknisk Standardisering (CENELEC) opnåede høje vedtagelsesgrader på nationalt plan, er der fortsat udfordringer med hensyn til at sikre EU's repræsentation på internationalt plan og forbedre ETSI's resultater. Søjlen har også effektivt støttet udviklingen af standarder af høj kvalitet for finansiell og ikkefinansiell rapportering og revision. Gennem finansiering under programmet for det indre marked udviklede EFRAG med succes det første sæt ESRS, og den fremmede EU's synspunkter inden for regnskabsaflæggelse, og PIOB styrkede tilsynet med revisionsstandarder, forbedrede repræsentationen af flere interessenter og behandlede spørgsmål af offentlig interesse.

Søjle 4 har været medvirkende til effektivt at opretholde og styrke forbrugerbeskyttelsen i hele EU og øge forbrugernes deltagelse i politikudformningen. Dette skyldes navnlig arbejdet i CPC-netværket, Safety Gate-varslingsystemet, europæiske forbrugercentre og CASP-produktsikkerhedsinitiativet samt forbrugerorganisationers fortalervirksomhed på EU-plan gennem BEUC. Søjlen har også effektivt styrket forbrugernes inddragelse i politikudformningen vedrørende finansielle tjenesteydelser. Finance Watch og Better Finance har bidraget væsentligt til politiske debatter, øget bevidstheden og repræsenteret forbrugernes interesser. Undersøgelsesresultaterne viser imidlertid, at der er behov for større synlighed og bedre kommunikation om disse organisationers aktiviteter.

Søjle 5 har effektivt bidraget til at forbedre sundheden og sikkerheden i hele EU. Den har støttet udryddelse og inddæmning af dyresygdomme såsom afrikansk svinepest (ASF) og højpatogen aviær influenza (HPAI) og reduceret antallet af brucellose-, rabies- og salmonellainfektioner i fjerkræbestande. De medfinansierede foranstaltninger har hjulpet medlemsstaterne med at udrydde eller inddæmme planteskadegørere såsom *Xylella fastidiosa*, træbuk og fyrrevednematode. Medlemsstaterne og interessenterne rapporterer om positive virkninger ved hjælp af kvantitative data. Det er imidlertid ikke klart, i hvilket omfang programmet bidrog til disse resultater. Flexibiliteten i arbejdsprogrammerne på veterinær- og plantesundhedsområdet gjorde det muligt at omfordele ressourcer til presserende udfordringer og dermed øge effektiviteten. Reduktionen af medfinansieringssatserne har imidlertid skabt budgetmæssige udfordringer for flere medlemsstaters myndigheder. Søjle 5 har effektivt bidraget til at forbedre udvekslingen af færdigheder og viden mellem interessenter gennem BTSF-programmet, EU-referencelaboratoriet og netværk af referencecentre. Den bidrog også effektivt til at bekæmpe antimikrobiel resistens, forebygge madspild og forbedre dyrevelfærdsstandarderne.

Søjle 6 har effektivt forbedret kvaliteten og aktualiteten af europæiske statistikker og tilvejebragt et stærkt evidensgrundlag for politikudformningen i hele det indre marked og på centrale områder såsom den grønne og den digitale omstilling og sociale rettigheder. Data fra Eurostat spillede en afgørende rolle i udformningen af store EU-strategier, herunder NextGenerationEU, den europæiske grønne pagt og RePowerEU, og lavede samtidig en effektiv reaktion på kriser såsom energikrisen og covid-19. Det europæiske

statistiske program (ESP) udvidede den statistiske dækning og indførte metodologiske forbedringer, nye datakilder og bedre valideringsprocesser, hvilket i væsentlig grad øgede dataenes pålidelighed. En høj grad af brugertillid til europæiske statistikker, hvor 95 % af respondenterne i 2024 udtrykte tillid, understreger søjlens succes med hensyn til at opfylde de politiske beslutningstageres og interessenternes behov.

3.2. Produktivitet

Gennemførelsen af programmet har været **produktiv**, med en effektiv ressourceallokering og tegn på omkostningseffektivitet. Støttemodtagerne anser generelt omkostninger og fordele for at være forholdsmæssige og uden uforholdsmæssigt store administrative byrder. Der er dog plads til at gøre aktiviteterne under programmets søjler mere produktive, f.eks. med hensyn til eGrants-værktøjet.

Programmets produktivitet i **søjle 1** blev styrket ved at tildele midler til indkøbsaktiviteter, der blev forvaltet gennem Kommissionens udbudsprocedure, hvilket gjorde det muligt at levere målrettede og ressourceeffektive tjenester. Digitale værktøjer såsom eRFI og IMI blev udviklet og vedligeholdt til lave omkostninger, og de erstattede overflødige systemer og forbedrede informationsudvekslingen mellem nationale myndigheder, virksomheder og offentligheden. På trods af disse resultater blev der konstateret begrænsede produktivitetsgevinster ved konsolidering af budgetposter, idet der kun blev konstateret mindre administrative forenklinger og forbedrede budgetoverførselsmekanismer i forhold til den foregående finansieringsperiode. Bestræbelserne på at maksimere produktiviteten gennem uddannelse og peerlæringsaktiviteter, såsom forenkling af omkostningsmulighederne for tilskud, kan fortsat forbedres.

Den finansielle støtte til tredjeparter under **søjle 2** er et effektivt redskab til at støtte små virksomheder, men kan medføre administrative byrder for mindre og mindre erfarne konsortier, der modtager finansiering under programmet. Støttemodtagerne finder generelt de administrative krav rimelige, og EEN's SMV-brugere rapporterer, at tjenesterne er effektivt afstemt efter erhvervslivets behov. Forenkling af processer, f.eks. ved at udvikle standardskabeloner, en central forvaltningsplatform og bedre betalingsbetingelser, er midler til at forbedre produktiviteten, mens mindre programaktioner bedst forbeholdes sager med en klar begrundelse, f.eks. pilotforsøg med innovative tilgange.

Søjle 3 har forbedret gennemsigtigheden i regnskabsaflæggelsen, som er blevet strømlinet ved indførelsen af enhedsomkostninger. Den første overgang skabte imidlertid en administrativ byrde, herunder dobbelte eGrants-processer og utilstrækkelige rejsegodtgørelser i perioder med inflation. Støttemodtagerne forvaltede midlerne effektivt for at sikre valuta for pengene, og de arbejdede aktivt på at diversificere finansieringskilderne, men fremskridtene varierer på tværs af organisationer som International Financial Reporting Standards Foundation (IFRS Foundation), European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) og Public Interest Oversight Board (PIOB). Sikring af tilstrækkelig offentlig finansiering til EFRAG og sikring af en bæredygtig finansieringsmodel for PIOB er afgørende for at opretholde uafhængigheden og støtte virksomheds- og bæredygtighedsrapportering af høj kvalitet, som er essentielle for investorer og kapitalmarkeder.

Under **søjle 4** har skiftet i retning af indkøb forbedret effektiviteten i håndteringen af nye problemstillinger for forbrugerne såsom digitale rettigheder og produktsikkerhed, og dette understøttes af dokumentation indsamlet gennem undersøgelser og studier. Better Finance demonstrerede høj produktivitet og effektivitet, opnåede betydelige output pr. person og udmærkede sig sammenlignet med organisationer af samme størrelse. På samme måde

opretholdt organisationen Finance Watch en høj grad af produktivitet, og den producerede omfattende output, navnlig inden for kommunikationsaktiviteter, samtidig med at den leverede arbejde af høj kvalitet vedrørende finansiel uredelighed, finansiering af grønne SMV'er og overgældsætning.

Søjle 5 har støttet veterinær- og plantesundhedsprogrammer effektivt og omfordelt ressourcer til prioriterede sygdomme såsom afrikansk svinepest og HPAI, samtidig med at den har medfinansieret foranstaltninger til afbødning af udbrud af planteskadegørere, f.eks. *Xylella fastidiosa* og fyrrevednematode. Omkostningseffektivitetsanalyser af programfinansierede reaktioner på HPAI og *Xylella fastidiosa* fremhæver programmets rolle med hensyn til at lette den finansielle byrde for medlemsstaterne. Støtten til WOAHS dyrevelfærdsplatform har styrket gennemførelsen af dyrevelfærdsstandarder og håndhævelsen heraf i hele Europa. BTSF-programmet registrerede også et betydeligt fald i enhedsomkostningerne pr. uddannelse og pr. deltager, hovedsagelig på grund af overgangen til onlineformater.

Søjle 6 har vist produktivitet i ressourceallokeringen, og interessenterne anerkender ESP's omkostningseffektivitet og de forholdsmæssige fordele, det giver. Automatisering og strømlinede statistiske processer har bidraget til produktivitetsgevinster i forbindelse med en reduktion af de menneskelige ressourcer inden for det europæiske statistiske system (ESS). Interessenterne advarer dog om, at yderligere personalenedskæringer kan hæmme ESP's evne til at imødekomme den stigende efterspørgsel efter detaljerede og rettidige statistikker samt til at investere i nye teknologier. Lovgivningsmæssig forenkling og indførelse af elektroniske værktøjer har med succes mindsket den administrative byrde, og interessenterne melder om moderat til stor succes på dette område. ESP's afhængighed af forskellige finansieringskilder, herunder subdelegerede midler, har støttet udviklingen af skræddersyede statistikker. Interessenterne understreger imidlertid betydningen af en finansieringsstruktur, der sikrer autonomi og langsigtet produktivitet.

3.3. Sammenhæng

Evalueringen viser, at programmet for det indre marked viser **intern sammenhæng**. Der er ingen overlapninger mellem søjlerne og indsatsområderne, idet hver søjle fokuserer på forskellige politikområder med særskilte lovgivningsmæssige rammer. Tilpasning til andre flerårige finansielle rammeprogrammer, hvis aktiviteter ikke duplikeres af programmet for det indre marked, og EU's lovgivningsmæssige rammer, EU-strategier og bredere mål fremhæver dets sammenhæng (ekstern sammenhæng). Der skal dog tages forbehold for, at programmets tværtematiske og forskelligartede karakter kan gøre den overordnede koordinering af programmet mere kompleks, hvilket igen kan påvirke sammenhængen i aktiviteterne.

Søjle 1 udviser sammenhæng både internt og eksternt. Dens aktiviteter er afstemt efter hinanden med henblik på at forfølge de mål, der er fastsat i forordningen om programmet for det indre marked, og de modsvarer Kommissionens overordnede strategier og prioriteter. Konsolideringen af aktiviteterne inden for søjlen har imidlertid ikke skabt de forventede synergier eller fælles aktioner for et integreret finansielt instrument.

Søjle 2 viser intern og ekstern sammenhæng gennem forbedrede synergier og samarbejde mellem flagskibsforanstaltninger såsom IP-helpdeske. Mindre eller mindre kontinuerlige foranstaltninger har imidlertid svagere forbindelser til andre aktiviteter. Interessenterne anerkender kompleksiteten af koordineringen inden for programmets tværtematiske struktur, men søjlen nyder godt af programmets bredere rækkevidde og stærkere positionering. Eksempler på synergier med andre af programmets søjler og andre EU-

programmer (såsom Horisont Europa og nationale og regionale initiativer) viser, hvordan søjlen er i overensstemmelse med og supplerer bredere støtterammer, navnlig EEN.

Søjle 3 udviser intern og ekstern sammenhæng. Sammenlægningen af budgetposter for europæisk standardisering og regnskabsaflæggelse resulterede ikke i uoverensstemmelser. Den særlige karakter af aktiviteterne under søjlen minimerer risikoen for overlapning eller konflikt, både inden for selve søjlen og med andre søjler. Programmets operationelle støtte til standardisering er i fuld overensstemmelse med projektspecifik finansiering fra programmer som Horisont Europa og LIFE. Dette styrker synergierne og fremmer EU's prioriteter såsom den europæiske grønne pagt og den digitale omstilling. EFRAG's nye mandat til at udvikle ESRS udfylder et kritisk hul i bæredygtighedsrapporteringen, idet der lægges særlig vægt på interoperabilitet med globale standarder for at sikre overensstemmelse med internationale rammer.

Søjle 4 udviser stærk intern og ekstern sammenhæng, tilpasser sine aktiviteter til målene i forordningen om programmet for det indre marked og supplerer bredere EU-initiativer såsom den nye forbrugerdagsorden. Støttemodtagernes arbejde, herunder BEUC, Better Finance og Finance Watch, afspejler en samarbejdsbaseret tilgang, der tager fat på både generelle forbrugerspørgsmål og spørgsmål vedrørende finansielle tjenesteydelser. Desuden supplerer søjlen andre af programmets søjler såsom søjle 1 om markedsovervågning og søjle 3 om fastsættelse af standarder. Søjlen supplerer også Horisont Europa-programmet og programmet for et digitalt Europa og sikrer tilpasning til centrale EU-prioriteter inden for bæredygtighed, digitalisering og forbrugerbeskyttelse.

Søjle 5 udviser stærk intern sammenhæng i sine dele om fødevarerikkerhed, hvor dyre- og plantesundhed supplerer hinanden for at garantere sikkerheden i hele fødevarerekæden. Eksternt er søjlen i god overensstemmelse med EU's prioriteter, herunder den europæiske grønne pagt, fra jord til bord-strategien og foranstaltninger under den fælles landbrugspolitik gennem initiativer såsom reduktion af madspild, minimering af anvendelsen af pesticider og bekæmpelse af antimikrobiel resistens. Søjlen supplerer klart andre programmer, navnlig Horisont Europa og EU4Health: Under hvert program er der fokus på særskilte, men koordinerede aspekter af bæredygtigt landbrug, afbødning af antimikrobiel resistens og miljømæssig bæredygtighed. Dette maksimerer virkningen og undgår dobbeltarbejde.

Målsætningerne og aktiviteterne under **søjle 6** udviser stærk intern og ekstern sammenhæng understøttet af retlige rammer, der sikrer konsekvente og sammenlignelige statistikker på tværs af medlemsstaterne. Søjlen sikrer sammenhæng gennem retlige rammer, forvaltningsorganer og tilpasning til EU's strategier. Samarbejdet med ECB og internationale organisationer forbedrer produktiviteten og overensstemmelsen med globale standarder.

3.4. EU-merværdi

Programmet genererer **merværdi**, som en finansiering på nationalt plan ikke kunne have opnået. De finansierede aktiviteter gør det muligt for Kommissionen at opfylde sine retlige forpligtelser til at behandle spørgsmål, der falder ind under dens ansvarsområde. Der er også behov for en indsats på EU-plan på grund af arten af de udfordringer og behov, der er forbundet med det indre markeds funktion. Dermed giver programmet grænseoverskridende fordele og stordriftsfordele, som en indsats på nationalt plan alene ikke kan matche, hvilket understreger dets merværdi.

Søjle 1 skaber EU-merværdi ved at sætte Kommissionen i stand til at opfylde sine retlige forpligtelser, som ikke kan uddelegeres til medlemsstaterne, og ved at opnå stordriftsfordele. Programmets støtte til grænseoverskridende tjenester såsom koordinering mellem nationale myndigheder, håndhævelse af EU-retten og fælles IT-værktøjer giver fordele, der ikke kan replikeres på nationalt plan. Disse aktiviteter er afgørende for at uddybe det indre marked, styrke konkurrenceevnen og sikre en effektiv udvikling og overvågning af EU's lovgivning og politikker. Desuden fremhæves det i evalueringen, at der uden finansiering under programmet vil være behov for alternative EU-finansieringskilder for at opfylde disse forpligtelser.

Søjle 2 giver en betydelig EU-merværdi ved at fremme grænseoverskridende samarbejde, muliggøre gensidig læring og levere benchmarking og vejledning om SMV-politik, som nationale programmer ikke kan opnå. Høringer af interessenter bekræftede konsekvent den unikke værdi af initiativer på EU-plan med hensyn til at harmonisere regulering og rammer for det indre marked. For at imødegå uensartet deltagelse i indkaldelser og projekter er salgsfremstød og konsortiekrav nu rettet mod underrepræsenterede lande, hvilket sikrer bredere inklusivitet og vedvarende EU-merværdi.

Søjle 3 giver stor EU-merværdi ved at sikre vedvarende støtte til bilag III-organisationer (organisationer, der repræsenterer SMV'er, forbrugere samt miljømæssige og sociale interesser i europæisk standardisering³), som er afhængige af finansiering under programmet for at forblive aktive og inkluderende i standardiseringsprocessen. Uden EU-finansiering er der risiko for renationalisering, hvilket risikerer at underminere EU's fælles stemme i internationale økonomiske og finansielle fora og dermed mindske sammenhængen og effektiviteten. EU's indsats er afgørende for tilsyn og koordinering, tilpasning af standardiseringsindsatsen til EU-lovgivningen og offentlige interesser, forebyggelse af markedsfragmentering og sikring af gældende standarder af høj kvalitet.

Søjle 4 giver betydelig EU-merværdi ved at finansiere undersøgelser og dataindsamling om forbrugerspørgsmål, hvilket sætter de politiske beslutningstagere i stand til at håndtere nye risici, benchmarke medlemsstaternes resultater og udforme koordinerede håndhævelsesforanstaltninger. Programmet støtter forbruger fortalervirksomhed på EU-plan og sikrer repræsentation på områder som finansielle tjenesteydelser, der ikke i tilstrækkelig grad vil blive behandlet på nationalt plan. Desuden styrker samarbejdet med internationale organisationer og lande uden for EU anvendelsesområdet og virkningen af EU's forbrugerpolitik, som bygger på koordinerede, datadrevne foranstaltninger til at tackle grænseoverskridende udfordringer og fremme forbrugernes interesser effektivt.

Foranstaltningerne under **søjle 5** har en positiv indvirkning på beskyttelsen af menneskers, dyrs og planters sundhed, og de styrker offentligheden gennem forbrugerbevidsthed og videndeling og skaber større bæredygtighed i fødevarer systemerne. Søjle 5 skaber betydelig EU-merværdi ved at muliggøre koordinerede tiltag inden for dyre- og plantesundhed, som medlemsstaterne ikke kunne opnå alene eller ville have svært ved at finansiere. Finansieringen under programmet støtter veterinære og plantesundhedsmæssige nødforanstaltninger og -programmer, vaccinebanker (som er afgørende for at håndtere grænseoverskridende dyresygdomme og planteskadegørere) og vigtige værktøjer såsom EU-referencelaboratorier og BTSF-kurser. Disse bestræbelser bidrager i høj grad til at forbedre medlemsstaternes offentlige kontrolkapacitet, harmonisere håndhævelsen og sikre en konsekvent tilgang, der er nødvendig for et velfungerende indre marked.

³ [Standardiseringsforordning – 1025/2012 – DA – EUR-Lex.](#)

Søjle 6 skaber stor EU-merværdi for EU-data i kraft af upartiskhed, pålidelighed og harmoniseret sammenlignelighed på tværs af medlemsstaterne. Den centraliserede ramme og de metodologiske fremskridt har betydeligt forbedret datakvaliteten og aktualiteten, hvilket gør det muligt at træffe informerede beslutninger. Initiativer som den statistiske oversigt over genopretningen i Europa viser, at der kan opnås tilpasning til nye behov, mens tilskud og samarbejdsbestræbelser styrker medlemsstaternes kapacitet. Interessenterne sætter universelt pris på ESP for dets afgørende rolle med hensyn til at levere ensartede og standardiserede statistikker, der er afgørende for politikudformningen – noget, som medlemsstaterne ikke vil kunne opnå på egen hånd. Eurostats tilpasning til globale standarder understreger yderligere betydningen af dets aktiviteter.

3.5. Relevans

Målene for programmet for det indre marked og de aktiviteter, der gennemføres inden for alle dets søjler, forbliver **relevante** for det indre markeds behov og viser en vis tilpasningsevne som svar på nye og uforudsete udfordringer (f.eks. covid-19, Ukraine), selv med et forholdsvis beskedent budget, der ikke foregriber inflationspresset eller disse begivenheder under programmets gennemførelse. Programmets relevans øges, når der tages hensyn til nye politiske udfordringer, der afspejles i de nye politiske retningslinjer⁴ og nylige rapporter fra Enrico Letta og Mario Draghi⁵. Programmets beskedne budget og behovet for bedre synlighed og kommunikation af visse aktiviteter tyder imidlertid på områder, hvor der er behov for forbedringer for at sikre, at det fortsat er relevant for offentlighedens og virksomhedernes behov og for EU's politiske udfordringer generelt.

Søjle 1 er fortsat yderst relevant, da den støtter EU's retshåndhævelse, konkurrenceregler, IT-systemer og koordineringsgrupper, der er i overensstemmelse med Kommissionens strategier og prioriteter. Søjlelens relevans forventes at vokse yderligere ved at bidrage til vækst, investeringer og gennemførelsen af det indre marked, herunder oprettelsen af en opsparings- og investeringsunion i henhold til de politiske retningslinjer for 2024-2029.

Målsætningerne og foranstaltningerne under **søjle 2** er yderst relevante. De er tæt afstemt med EU's strategier og prioriteter og med arbejdsprogrammer, der er udviklet på grundlag af omfattende høringer af interessenter for at sikre, at de imødekommer SMV'ernes og det indre markeds skiftende behov. Der kan dog foretages forbedringer ved udtrykkeligt at knytte foranstaltningerne til målene i arbejdsprogrammerne og ved at undgå at overvælde støttemodtagere med for mange krav.

Søjle 3 er fortsat relevant, da den er i overensstemmelse med markedets behov, støtter den frie bevægelighed for kapital på det indre marked, styrker EU-virksomhedernes konkurrenceevne på de globale kapitalmarkeder og sikrer, at EU's interesser er repræsenteret i standardiseringsprocessen. Aktiviteter såsom EFRAG's udvikling af standarder for bæredygtighedsrapportering i henhold til direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering er afgørende for at gennemføre EU-retten, påvirke den globale standardisering og imødegå den stigende betydning af bæredygtighedsrapportering.

Søjle 4 er fortsat yderst relevant og beskæftiger sig med forbrugerbeskyttelse og finansielle tjenesteydelser gennem aktiviteter, der er i overensstemmelse med den nye forbrugerdaysorden og EU's prioriteter. Initiativer såsom Consumer PRO, ATB-tilskud og

⁴ [Europa-Kommissionens politiske retningslinjer for 2024-2029](#).

⁵ "Draghirapporten", [EU competitiveness: Looking ahead – European Commission](#). "Letta-rapporten", [Enrico Letta – Much more than a market \(april 2024\)](#).

IT-værktøjer såsom Safety Gate og webcrawlere til e-overvågning støtter effektivt de håndhævende myndigheder, styrker forbrugerne og sikrer produktsikkerheden. Støttemodtagerne Better Finance og Finance Watch spiller en afgørende rolle med hensyn til at repræsentere forbrugere af finansielle tjenesteydelser. Deres ekspertise forventes at vokse i betydning sideløbende med EU's fokus på opsparings- og investeringsunionen og finansiell forståelse, selv om der kan være behov for større synlighed og ressourcer i fremtiden.

Søjle 5 bidrager til et stærkere og mere sammenhængende indre marked og er yderst relevant for de skiftende behov i EU's fødevarekæde. Søjlen behandler centrale spørgsmål såsom nye sygdomme, antimikrobiel resistens, fødevaresikkerhed og bæredygtig praksis. De medfinansierede nødforanstaltninger for dyre- og plantesygdomme bidrog til at lette byrden for landbrugerne. Aktiviteter med fokus på overvågning, laboratorieinspektioner og bæredygtig fødevareproduktion er i overensstemmelse med bredere EU-politikker såsom den europæiske grønne pagt og jord til bord-strategien, hvilket sikrer fortsat relevans i håndteringen af folkesundheds- og bæredygtighedsudfordringer.

Søjle 6 er fortsat yderst relevant. Den er i tæt overensstemmelse med ESS' og andre interessenters behov ved at adressere ændrede politiske prioriteter og datakrav. Selv om ESS har vist tilpasningsevne, navnlig under kriser som covid-19 og krigen i Ukraine, understreger mangler i den regionale datagranularitet, aktualiteten og integrationen af nye datakilder behovet for fortsat innovation og forbedringer for at imødekomme nye politiske krav.

3.6. Fleksibilitet

Programmet har delvist opfyldt de forventede fordele ved et integreret program. Programmets potentiale for **fleksibilitet** har givet nogle positive resultater, men dets fulde potentiale er fortsat uudnyttet. Budgetoverførslerne har været relativt små beløb og har fundet sted mellem budgetposter, der forvaltes af samme tjenestegren i Kommissionen.

3.7. Forenkling

Selvom der foreligger en vis dokumentation fra den foreløbige evaluering, er den generelle **forenkling** på programniveau ikke på det forventede niveau. Der er sket en vis forenkling som følge af, at der kun er ét retsgrundlag for programmet: Kommissionen skulle kun udarbejde ét forslag, og Parlamentet og Rådet skulle kun vedtage én forordning. Der er dog begrænset dokumentation for andre forenklinger, da der stadig er behov for flere udvalg og arbejdsprogrammer for at dække forskellige politikområder.

3.8. Synergier

De forventede **synergier** fra konsolidering af aktiviteter til et enkelt finansieringsinstrument er ikke blevet fuldt ud realiseret på trods af samarbejde på tværs af politikområder, hvilket tyder på et godt samarbejde mellem Kommissionens tjenestegrene. Der er gennemført fælles aktiviteter på tværs af flere søjler, men der kan udvikles flere.

4. ANBEFALINGER

På trods af de generelt positive konklusioner på dette midtvejsstadium af gennemførelsen, er der plads til forbedringer. I betragtning af programmets begrænsede

budget og dets faste programmeringsplan er det en udfordring at imødekomme nye politiske prioriteter uden et væsentligt øget budget. Navnlig har en inflation, der er højere end forventet, reduceret antallet og omfanget af foranstaltninger, der kunne gennemføres.

Potentialet for fleksibilitet, synergier og forenkling bør udnyttes yderligere for at få mest muligt ud af programmets unikke design. De tjenestegrene i Kommissionen, der er ansvarlige for de enkelte søjler i programmet, kunne undersøge muligheden for at iværksætte flere fælles aktioner såsom uddannelse på tværs af søjlerne, fælles indkøbsaktiviteter, fælles indkøb af databaser, fælles undersøgelser, Eurobarometer-undersøgelser, rammekontrakter og fælles IT-projekter. Forenkling bør overvejes med hensyn til eGrants-værktøjet.

Indsamling af data i forbindelse med opfyldelsen af indikatorer kunne strømlines mere. En mere systematisk indsamling af data på tværs af alle søjler ville give et bedre grundlag for vurderingen af programmets gennemførelse. Det vil gøre det muligt for Kommissionen at vedtage korrigerende foranstaltninger for at sikre, at aktiviteterne effektivt og produktivt tjener opfyldelsen af målene og forbliver relevante og sammenhængende inden for programmet og med EU's bredere prioriteter.

Nogle af indikatorerne i **overvågnings- og evalueringsrammen** kunne ajourføres og finjusteres, så de bliver mere skræddersyede til programmet og bedre afspejler programmets resultater. Dette vil også forbedre dataindsamlingen, bringe rammen tættere på interventionslogikken og i sidste ende forbedre vurderingen af programmets gennemførelse, navnlig i forbindelse med den endelige evaluering.

Søjle 1: Hyppigere indsamling af feedback, hvor det er relevant, fra brugere af tjenester som Your Europe – Råd & Vink (YEA) og EU-klassificeringskompasset vil forbedre overvågningen af brugertilfredsheden og leveringen af tjenester⁶. Indførelsen af et fælles rapporteringssystem på tværs af alle budgetposter vil strømline sporingen af aktiviteter, output og resultater. Dette kan afsløre muligheder for synergier på områder som fælles indkøb, uddannelse og koordineret håndhævelse på tværs af flere områder.

Søjle 2: Systematisk overvågning af output- og resultatindikatorer i projektrapporter vil identificere alle SMV'er, der støttes under programmet. En eksplicit sammenkædning af disse indikatorer med de specifikke mål vil skabe større klarhed om programmets virkning. Resultatindikatorerne kan forbedres ved at kæde SMV'ernes tilfredshed sammen med den modtagne støtte og eventuelle opfølgende foranstaltninger, de træffer. En harmoniseret undersøgelse bør omfatte forsøg på at indsamle data om virkningen på f.eks. vækst, digitalisering og internationalisering.

Søjle 3: Indførelse af klarere overvågnings- og feedbackmekanismer for deltagelse i standardiseringsprocesser vil forbedre forståelsen af, hvordan EU-finansiering (navnlig bilag III-organisationer) påvirker inddragelsen af interessenter. Nogle organisationer, der finansieres for at støtte udviklingen af standarder for finansiel og ikkefinansiel rapportering, vil blive hårdt ramt, hvis de ikke modtager finansiering, hvilket risikerer at sætte deres evne til at fortsætte deres aktiviteter, der er afgørende for EU's politiske mål, på spil. Det er også nødvendigt at øge disse organisationers finansieringsgrundlag.

Søjle 4: Erfaringerne med programmet har vist, at selv om der skal være indikatorer på plads til at måle støttemodtagernes kvantitative output, er der udfordringer med at måle kvaliteten eller virkningen af aktiviteterne ved hjælp af kvantitative indikatorer. Nogle

⁶ Your Europe omfatter en feedbackmekanisme og gennemfører en årlig brugerfeedbackundersøgelse.

støttemodtagere er også stødt på finansielle vanskeligheder på grund af øget inflation, som ikke var dækket af beløbene i programmets oprindelige udformning. Produktoverensstemmelse og -sikkerhed vil blive forbedret ved at sikre flere markedsovervågningsmedarbejdere, bedre samarbejde med toldmyndighederne, hurtigere formidling af forskningsresultater og hyppigere indkaldelser af bidrag. Forskellige ressourceniveauer blandt tilskudsdeltagere kan have påvirket niveauet af resultater for disse foranstaltninger, navnlig når der er behov for tilsvarende finansiering.

Søjle 5: En forbedring af programmets overvågningsramme gennem fastsættelse af indikatorer vil bidrage til en bedre måling af de finansierede aktiviteter effektivitet og produktivitet, f.eks. med henblik på at overvåge fremskridtene og virkningerne af EU-referencecentrenes (EURC) aktiviteter vedrørende dyrevelfærd. Dette vil også medvirke til en bedre vurdering af, i hvilket omfang disse aktiviteter bidrager til et velfungerende indre marked. Der er behov for adgang til en nødhjælpsreserve for at sikre en effektiv gennemførelse af veterinære og plantesundhedsmæssige nødforanstaltninger og -programmer.

Søjle 6: Der er behov for fortsat at investere i nye teknologier og innovative datakilder. Det er afgørende at forbedre tilpasningsevnen til den hurtige teknologiske udvikling, og der er behov for en løbende indsats for at forbedre rettidigheden, mindske forsinkelserne i offentliggørelsen og styrke kapacitetsopbygningsinitiativerne blandt medlemsstaterne. Der er behov for at prioritere statistiske output og fortsat koordinering med andre EU-organer for at sikre, at de mest kritiske og indflydelsesrige databehov håndteres effektivt. For at opnå dette bør der udvikles stærkere mekanismer for at øge brugernes engagement og bedre forstå deres behov og prioriteter, herunder mere rettidig og inklusiv feedback. Det anses for vigtigt fortsat at afgrænse søjlen for europæiske statistikker, herunder dens aktiviteter og budget, inden for den fremtidige FFR-struktur for at fremhæve dens uafhængige og upartiske karakter.